

Hírfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben házhoz fordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy hóra nében	1 frt 50 kr.

Egys. szám ára 7 kr.

Megjelenik mindazon, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtré 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBÉ CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hirdetést használtatott hirdetés sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakrabbi hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Újcsében: Oppelt Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Alajos Publicistische Bureau Budapestben Hasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Beesen Wollzeile 18. és Budapest szerviztér 5. sz.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kolozsvár választott? ?

(L—t). Kizgatási bizottságunk megválasztásának estején e helyen felszólaltunk azon hivatalos pressio ellen, melyet „bizonyos” észről gyakoroltak, a névsor suttomban való elkészítése és kéz alatt való kiosztása által.

Mindenki udhatta, s a ki nem: tudomást szerezhetett magának már a rákövetkező napon felől, hogy ama „bizonyos” rész meről fel van: a hegyen innen, vagy pedig túl.

A f. hó 1-kén tartott nyílt értekezleten ugyanis városunk polgármestere előadta, hogy miután a közigazgatási bizottság ohajtán, hogy a tanácsal egyet-értőleg járjon l teendőiben, ő a tanács tagjaival egyetértve készített egy névsort s azt terjesztte is, — midőn azonban az értekezletenértésre adatott a polgármester urnak, hogy a közigazgatási bizottság nem esz özőél, hanem ellenőréül van a tanácsnak hivatra: a polgármester nagy átszottt maga is belátta eljárása illetéketlen és helytelen voltát s kérte az értekezletet, hogy az egész czédula osztogatás tekintse meg nem történtnek.

A más napi választás azonban megmutatta, hogy polgármester ur látszólagos megtérse, mint a szó, elröppent s az írott czédula annyira megmaradt, hogy a benne foglalt tíz név kivétel nélkül megnyerte a többséget s Kolozsvár városának közigazgatási bizottsága ma tényleg azokból áll, akiket a tanács tagjai titkos conferenciájuk megállapítottak, a polgármesternek gy nyilvános értekezleten elmondott meaculpája mellett is.

A „Magyar Polgár”, természetesen, tökéletesen meg is van elégedve a dolog illetén elslélével s előre ki is mondja, hogy ez eredmény csak azoknak nines inyére, a kik tagságra aspiráltak, de a megválasztotta közé be nem juthattak.

Mintán azonban e sorok írója állásánál fogva nem lehet közg. bizottsági tag s így nem isaspíralhatott erre; s történetesen még nes az eljárással megelégedve: bátrakvagyunk, a „Magyar Polgár” becses egedelmével, néhány reflexiót fűzni ez eseményhez, mely Kutya-Bagosra talán beillhetett volna, de Kolozsvárra semmi esetre, a midőn a tekintetes tanács tagjai octroyáák a választókra, illetéketlenül, a közigazgatási bizottságot s a midőn bizton elmondani, hogy e nagyfotosságu testületet nem Kolozsvár, hanem a tekintetes tanács, illetőleg a polgármester ur választotta.

A mi elsőz is magát e pressio il-

letéketlen voltát illeti: azt fölösleges is különösebben mutogatni. Maga a polgármester ur bevallotta azt a nyilvános értekezleten, meg nem történtnek kérte az egész dolgot tekintetni — legalább szóval.

Különös egy elmélet is az, mely szerint a tisztviselők ellenőrzésére hivatott testület megválasztását magok az ellenőrzendő tisztviselők intézzék. A kecske és a káposzta meséje ennél gyakorlatibb és szebb megoldását képzelni sem lehetne.

A polgárok önkormányzati jogokat átruházzák a képviselői bizottságra és a közigazgatási tisztviselőkre, de úgy, hogy amaz folytonosan ellenőrizze emezeket. Az 1876. VI. tezik ez átruházást még tovább viszi s a képviselők jogainak nagy részét átszármasztja a közigazgatási bizottságra, melynek többsége már is tisztviselőkből áll s így a polgárok ellenőrzési jogait már is csak a kisebbség, a tíz választott tag, gyakorolhatja, azaz — gyakorlatilag, ha a tisztviselők jó eleve nem gondoskodnának arról, hogy az egész ellenőrzés illuzoriussá váljék, a midőn biztositják magukat a felől, hogy a tanács és a polgárság képviselői „egyértelműleg” járnak el.

Az embernek önkénytelenül is eszébe jut a régi mese a pap macskájáról, melyre a szakácsné ráfogta, hogy a két font húst megette. A macska épen két fontot nyomott s így a hús csak meg lett volna, de hova lett a macska?

A tanács és emberei csak megvolnának, de hova lett az ellenőrzésre jogosított polgárság?!

Es ezt az elméletet — szóval megtagadja ugyan, de tetteleg érvényesíti az a polgármester, a kinek programbeszédéből akárki megolvashatja azt a dörge-delmes philippikát, a melyet a törvényhatóságok rendezéséről szóló tezik ellen a városok autonómiájának megsemmisítése czimén tartott, elsratván a régi municipális jogokat, melyeket a XLII. tezik állitilag mind elvetett volna a városoktól. Az a polgármester, a ki trónra — akarom mondani, elnöki székre léptekor szent fogadást tett, hogy a polgárság jogkörét lehetőleg szélesíteni fogja, a régi törvényhatósági jogokat lehetőleg tisztelben fogja tartani — most pedig: a hús csak meg volt, de hol a macska?!

Különb az ígértéttel a tks. Polgármester urnak, tagadhatatlanul igen-igen erős oldala.

Székfoglaló beszéde nyomtatásban is megjelent s abból akárki kiolvashatja azt a ragyogó phantáziával alkotott képet, melyet az „új aerát” nyitó polgármester ur káprázó szemeink előtt föltart.

Használó érzés még csak egyszer ragadta meg keblemet: mikor először pillantám meg a végtelen tengert.

S csak akkor tudunk szavakhoz jutni, midőn valahonnan a magasból ifjú ajkáról egyszerre vidám dal hatolt füleinkbe. A társaság egy része ugyanis a tulodálon ment föl a sziklára, s az u. n. kis Csetatyén áthatolva, szemközt velünk egy magaslaton jelent meg előttünk. Ez a kis Csetáttye egy magasabban fekvő hasadék, mely nem oly óriási nagy: de aztán hosszadalmas mélységeivel, hasadékaival, mélyedéseivel és barlangjaival még festőbb, még megragadóbb az ő őseredeti phantastikus alakzataiban. Ugyaneznek végére érve, szédítő magasság, egy iszonyuan tátongó órványbe, a nagy Csetatyéba tekintettünk le, mely így kívülről és felülről még nagyszerűbb.

A csodálat áhítatával eltelve, végre megváltunk a Csetatyétől s visszatértünk Verespatakra, de nem délelőtti szives házigaádzánk lakába, hanem egy más családnál állottunk meg, a hol — fölösleges is tán mondanom — terített asztal várakozott ránk.

Már kezdett alkonyodni, mikor elindultunk hazafelé, s épen ezért nem a lóvonatu vasuton — mint előre szándékunk volt — hanem gyönyörű holdfény mellett szekeren tértünk vissza Abrudbányára.

Éjjelre heves zivatar tört ki, mely reggelig tombolt; az egész látókör teljesen be volt borulva s a vulkánt, valamint a többi hegye-

Akkor — most három éve — megígértetett nekünk Kolozsvár városának csatornázása, vízvezetékkel való ellátása; új Redoute, városháza építése, vágóhid emelése. Vashid a Szamosra, a községi iskolai ügy szervezése, cigány-iskola, felső leányiskola, a polgáriiskolának felső reál-iskolává való átalakítása, egy nagy befektetési kölcsön létesítése — mindezekről és sok más ilyen szép ábrándképről hallottunk akkor és azóta ékes dictiókat, határozati javaslatokat, indítványokat, végzéseket, reásumtiokat; napokig folyt a tanácskozás a fölött, hogy melyik épüljön ki előbb, a redoute, vagy a városháza, vagy pedig a közbauhid? ma első helyre tették az egyiket, holnap a másikat; ki-neveztek a kölcsön-bizottságot; megkésztették a terveket, a költségvetést — első, második, harmadik emendált kiadásban, tanakodtak, tanácskoztak, határoztak — s minde sok szép ígértéből lett egy gyönyörű szép madár, kék a lába, zöld a szárnya, itt van a markunkban, most is szorítjuk, csak az a kicsi baj, hogy biz az — elröppött . . .

Azaz, bocsánat, van még egyéb is. Itt van, például, pompás gránit-kövezetünk; igaz, hogy a koczák hat lapjából csak egy használható; igaz, hogy contóra készítettük — de legalább meg van az a vizsgálatunk, hogy olyan drága, a milyen az egész birodalomban sehol sincs. Itt volt továbbá, a polgárság autonómiájának nagyobb dicsőségére önkényesen felszókottetett házberádó krajezások történelme. Igaz ugyan, hogy a képviselőtestület megsemmisítette a tks. tanács önhatalmu adókirovását, — de hát nem megnyugtató-e, midőn ily atyailag gondoskodó tisztviselőség örökdede alatt állunk, mely jogainkat ily szépen őrzi és védi?

S hát nines meg a tks. tanács czédulája szerint s a „Magyar Polgár” teljes megelégedésre összeállított közigazgatási bizottságunk?

A tagok személyével nem foglalkozunk. Vannak közöttük munkaképes, ügybuzgó, független emberek is. Csak épen annyit kívánunk constátálni, hogy van közöttük egy, a ki az absolut kormányzat idejében folytatott hivataloskodásért ma is igényt formál a várossal szemben bizonyos fizetési összegig s a vitás ügy, ismételtén megújítva, ma is függőben van; s van a tíz tag közül hat, ki a helybeli pénzügyzeteknél tisztviselő, igazgató, választmányi tag sat. Ez, azt hisszük, nem minden érdeke kellő és arányos tekintetbevétel.

De hát, elég ebből ennyi, — mert, hiszen: Kolozsvár választott.

Vajon? . . .

ket sűrű köd borította, a mi annál kellemetlenebb meglepetés volt reánk, mivel e napra kirándulást tervezünk volt a Detonátához. Mindnyáján elszontyolodtak, de én nem estem kétségbe s jó csillagomra bízam magamat, mely — fájdalom! — csak az időjárás tekintetében közös köztem és Vilmos esásár között, kit minden utazásában szép idő kísér ugyanynyira, hogy már szinte példabeszéddé vált e feltűnő szarancsége.

Nyolcz óra után valóban le is szállott a köd, a fellegek szét kezdtek oszladozni s 9 óra felé már oly szépen mosolygott a nap, hogy egészen megvigasztalódva utra keltünk Bucsum felé, a hová aztán iszonyu rossz uton csak 2½ óra múlva érkezünk meg.

(Vége köv.)

A tügyártás.

(A legnépszerűbb varrótű. — A tű anyaga. — A tű gyári előállítása. — A tügyártás újabb módjai. — A gumibostűk és gyártásuk.)

Egy igen életrevaló vállalatot indított meg Freestay János a „Tálmányok könyvében. E munka oly ismereteket ad, melyet minden művelt egyénnek enmaga iránti kötelessége elajátítani. Mutatványul közöljük belőle a tügyártás ismertetését.

Az óskor népeinek őltönyeik összeabdálására, összeférezelésére valószínűleg a szabadtermészet nyújtotta a tüket, hiszen még mai

— A képviselőház szept. 28-ikán tartotta a nyári szünetelés utáni ülését. Ghyezy elnök díjenzéssel fogadott üdvözlő szavai után felolvastattott a királyi leirat, mely a házat szeptember 28-ra hívja össze. Simonyi Ernő felszólal az ellen, hogy a képviselőház ülésézését az ülészek folyama alatt ő felsége leirata napolja el. Elnök megjegyzi, hogy hason elnapolás már több ízben történt.

A kérdés ezzel elintéztetvén. Bemutattatik gr. Lónyai Menyhért s Nemes Nándor grófok megbízó levelei s Szerb Gy. végleg igazolt képviselőnek jelentetvén ki, jelentést tett elnök a Miletics ügy tárgyában. Bemutatá a budapesti kir. törvényszék, mint büntetőbírószág kérvényét, melyben dr. Miletics Svetožár országgyűlési képviselő ellen felség sértés iránti büntnyben a további büntető eljárást a nevezett képviselő mentelmi jogának felfüggesztése mellett megengedtetni kéri; egyszersmind pedig az irományok kiegészítetseül bemutatni a minsterelnöknek, a hozzá Miletics Svetožár képviselő elfogatása iránt tett elnöki kérdésre érkezett választát és egyszersmind a budapesti kir. ügyészségnek levele mellett beérkezett végzését a budapesti fenytőtörvényszéknek, mely által a dr. Miletics Svetožár és Kaszapinovic Svetožár ellen felségárusítás illetve hűtlenségi bünyvizsgálatot és bünyvizsgálati fogságot ehrendő végzés ellen mindkét panaszolt részéről bejelentett fellebbezés tárgyában ez eljáró vizsgáló bíróságnak végzése helyben hagyatott.

Tisza a minsterelnök: tartozik ezen ügyben, a kormány részéről is mindjárt most előzetesen is egy nyilatkozattal.

Az esetet igen fontosnak tartja, a meny nyiben minálunk ez az első ilyenem esetben létrejövendő megállapodások praecedent is fognak a jövőre nézve képezni. Épen ezért maga a magam részéről nem tartottam volna helyesnek azt, hogy interpellációt bevárva, egyszerű felelet és tudomásul vétel, vagy tudomásul vétel által döntessék el ez ügy, hanem ohajtja, hogy az minden irányban kellő és érett megfontolás után oldassék meg: hogy így hozhaszon a tisztelt ház határozatot. És épen ezért azt kéri a háztól, hogy midőn a fennálló szabályok szerint a budapesti kir. törvényszéknek ezen beadványa a mentelmi bizottsághoz tétetik át, moóltzatnók a mentelmi bizottságot nemcsak arra utasítani, hogy ez ügyet mielőbb tárgyalás alá vevén, jelentését terjeszse be, hanem móltóztassanak oda is utasítani, hogy szemben akormánynak mind az igen t. elnök ur által érintett, mind az általam bejelentett eljárásával s meghallgatván ezen egy pontra a kormányt is, jelentésében terjeszkedjék ki a kormány eljárására is és a ház hozandó határozatát illetőleg okadatolt indokolt véleményét adjon elő.

Simonyi Ernő: Inditványozza, hogy a mentelmi bizottság a után szükséges törvényes intézkedések iránt is tegyen javaslatot.

Polyt köszönetét fejezi ki Simonyi fel-

napság is a csendes tenger környéki lakosok hegyes tövisekkel, az eszkinők halszáikkal, az afrikai négek árákkal szurják át kelméiket, állatbőröket s a támadt líkon utólag huzák át fonalukat. A hajdankori kulturnépek azonban már ismerték a mi értelmünk szerinti tüket; az új testamentomnak a tevérlő és tő fokáról mondott hasonlata eléggé bizonyítja ezt, úgy szintén a muzeumok, a melyekben az ott őrzött fibulák még arról is tanúságot tesznek, hogy a mi az alak szépségét illeti, nagyon elmaradtunk az ókor mögött.

A tűkészítés európai ősi fészke: Németország s itt különösen Nürnberg városa, a hol már 1370-ben létezett a tűmivesek czéhe. Ezek, még az átverés vagy átfurás feltalálása előtt, úgy képezték a tű fokát (likát), hogy a huzal végét szélesre lapiták, ezt közepén végig hasították és a keletkezett két szár végét ismét összekalapálták. Ezekről eltanulták ezt az angolkok s jól tudták értékesíteni, mert már 1650-ben nagyban árték a tügyártást, utóbb képeket találtak fel előállításukra és ez árucikkben a világ szállított lett. Ujabbán már versenyzők akadtak, de az angol tűk elsősege még nines igen elérve.

A varrótűk anyaga és előállítása.

A varrótűk anyaga leg többnyire acélhuzal; csekélyebb és erősebb fajtája (Sorte) kószal vashuzalból is, melyet a megmunkálás alatt változtatnak át acéllá. Az első munka

szólalásáért, mely meggyőzte őt, hogy van magyar ember is, ki tárgyilagosan fogja fel e kérdést. Szólv, ha nem ismerné a ház hangulatát, azt inditványozná, hogy Miletics Svetožár a mentelmi bizottság határozatáig szabad lábra helyeztessék; de ismervén a hangulatot, csak két kérsére szorítkozik. Egyik, hogy a mentelmi bizottság fogadja el közvetlenül Mileticsnek a házhoz beadandó kérvényét s a másik, hogy a bizottság legyen figyelemmel a Miletics ellen bizonyító egyetlen tanunak, ki tolvajlás s váltóhamisítás miatt elítéltetett, előéletére.

Tisza m. elnök: biztosítja az előtte szólót, hogy nemcsak Simonyi Ernő, de a háznak és a kormánynak minden tagja objectiv tekintti ezen ügyet. Azt gondolja, hogy a tanu qualificationo felett itt nem fogunk határozni.

Irányi megjegyzi Polit kérésére, hogy a házszabályok szerint senki sem tagadhatja meg az illető képviselőtől, hogy akár személyesen megjelenjen a mentelmi bizottság előtt, akár írásban nyilatkozzék.

Polit inditványát oda módosítja, hogy Miletics személyesen hallgattassék ki a bizottság által. (Felkiáltások: Erre nem kell inditvány!)

A ház határozatilag kimondja, hogy a beadott irományok áttétetnek a mentelmi bizottsághoz, hogy az ne csak a törvényszék kérelmére, hanem a kormány meghallgatásával, ennek az ügyben követett eljárására is terjeszse ki figyelmét s adjon erről véleményét.

Az egyes bizottságokba szükséges választások az elnök előterjesztése értelmében szombaton fognak megjelteni.

Simonyi E. felemlíti, hogy a bécsi alkudozások iránt az volt a megállapodás, hogy az országgyűlés elnapolása után az ősi ülészek kezdetén fog azok eredménye felvétetni. Ha ez változást szenvedett volna, nyilatkozatot vár a kormánytól. E mellett ohajtán, hogy a pénzügyminiszer előterjesztést tegyen a jövő évi költségvetésre vonatkozólag.

Tisza a minsterelnök: Két dolgot emelt ki különösen a t. képviselő ur. Az elsőre — a mint ő mondá, a bécsi alkudozások tárgyra nézve annyiban rectificálom kell. a mi egyelőiránt, azt hiszem, nála is csak, hogy úgy fejezzem ki magamat, nyelvihiba volt, hogy t. i. megállapodás nem volt, hanem csak vélemény az iránt, hogy mikor fog betérjesztetni a jelentés. Egyébiránt erre nézve ugy a képviselő urnak, mint mindenkinek e házban meg van a módja felvilágosítást nyerni s a kormány akár ezen a módon, akár más módon nem fog tartózkodni a felvilágosítás megadni. A mi pedig a költségvetést illeti, az iránt biztosíthatom a tisztelt képviselő urat, hogy a legközelebbi ülések egyikén meg fog történni.

Helfy azt kéri a kormányelnöktől, mikor szándékozik a kiegyezési kérdéseket tárgyaltatni.

Tisza a minsterelnök kijelenti, hogy a

a feldolgozandó huzalnak felmatolása (Aufhaspeln) egy nagy hengerre vagy 5—6 méter keredékű (Umfang) matolára. Egy 50—100 tekerényű huzalgűrű támad ekként, mely legelőbb is két ellenkező oldalon géppollal kettő vágatik. Az így nyert huzalnyalábok erre ugyanazon metszőszérről rövidebb végekre (csúpokra Schaft) vágatnak, melyek a készitendő tűnek épen kétszeres hosszával bírnak. Mint-hogy géperő hajtja az ollót, a munkás csak arra szorítkozik, hogy a huzalt alája tolja, mely czélra egyszerre 100 huzalu nyalábót is vesz. Azalatt, hogy balról belétojja a huzalt, jobbról egy mintát tart elébe, mely oly alakú, mint egy hosszabban szétvágott pohár fele s ez határozza a leszelt darabok (csúpok) hosszát. Minthogy a vágandó csúpok addig tolatnak be, míg a minta fenekét érik, a szelt darabok egyenlő hosszúnak lesznek. Az olló perczenként 21 metszést tesz; két metszés kell egy 100 huzalu nyaláb átmetészésére, a harmadik levegőt hasít, azaz nem hat, mert e pillanatban rakja félre a munkás a vágott csúpokot; egy percz alatt tehát mintegy 700 és óránként 40,000 csúp vágható, melyek 80,000 tűre való adnak. Ujabbán már ezt a munkát is önmunkáló gépekkel végeztetik. Egy munkás elég három ily gép felügyeletére.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Utinaplómból.

(Törvis. Gyul-Fehérvár. Zalathna. Abrudbánya. Vrespatak. Csetáttye. Detonata. Toroczók.)

(Folytatás.)

Verespattól alig egy órányira fekszik a híres sziklás: a Csetáttye s az oda vezető út nem is valóni nehéz.

Ez óriássziklákomb látlára, mely leirhatlan színpontjában, az éles cinóbervestől egészen a legsötébb zöld és kék színig, némely helyt még mintha aranyporral volna behintve, a sziklóre meredez felhőkbe nyúl karjaival; megállunk kifejezést csodálatunkra; de ha már átládtunk a barlangszerrü bemeneten s hirtelen belépünk a természet e hatalmas amphitheatrumába, melyet szétrombantások által enerek alkottak s melyen már a rómaiak is olgoztak: akkor, akkor szent borzalom fogja el embert a bámulattól meg-némítva! Nín szó, mely e hatást visszaadhatná nines éet, mely e valóban nagyszerűen szépről hű képt tudna vászonra vetni! Ezt látni kell és tán némán, imádatlalt leborulni a természet fisége előtt!

POLCZ ALBERT MŰCSARNOKA

„olajnyomatu képek-, tükrök- és egyéb műtárgyak“-ból álló raktárt nyitottam.

A művészet iránti hódolatnak és terjesztésnek emelésére célzó törekvésem remélmem engedi, hogy becses figyelmét új vállalatom iránt megnyerni szerencsés leandek. Az újabb kor találmányai közt az **olajnyomatu** rövid időn feltűnő jelentőségre emelkedett. Más részről pedig a szép műalkotások iránti érdeklődés a közönségnél csaknem szülséggé fejlődött, úgy hogy ma már alig találhatni házat, melynek falát egy vagy több **olajnyomatu** kép ne díszítene. E körülmény egyuttal a műkedvelésnek bizonyítja. Az **olajnyomatu** tökéletességénél fogva merőben háttérbe szorította a drága azelemeteket és könyvmatokat, melyek a költséges ívgyártás alatti őrés által sem mentették meg a gyors pusztulástól. S míg ez utóbbiak csak hiányos másolatok az eredetieknek, nem bírva a kép legértékesebb kellékével: a színnel; addig az **olajnyomatu** oly híven ábrázolja a legklasszikusabb műtermékeket, hogy a gyakorlott műtér is alig képes megkülönböztetni azokat az eredetiektől. Nem lévén mindenki oly kedvező anyagi helyzetben, hogy magának eredeti festményeket szerezzen, s mintán az **olajnyomatu** másolatok az eredetiek árának alig tízedrésébe kerülne, megőssök igen könnyű és nem jár költséggel: az **olajnyomatu** terjedése és az azok iránti előszeretettel napról napra növekedésben van. Városunk t. közönsége, amár eddig is pártolásban részesítette az **olajnyomatot**, még is némi és nem indokolatlan visszatartással viseltetett iránta; mert mintán ez üzletág még nem volt kizárólagosan képviselve a t. közönség szédelgő útjakra és képügyöngőkre szorult, a kik visszaélve a bizalommal, a képekre előlegeket szedtek fel, aztán a megrendeléseket vagy nagyon hiányosan, vagy épen nem teljesítették. E visszlések megszüntetése és a szédelgés e nemének gyökeres elnyomása, vállalatom főcélja; ez pedig csak úgy érhető el, ha a t. n. é. közönség vállalatom életrevalóságáról meggyőződve, azt becses pártolásával szerencsétlenül tveskedand. Legyen szabad tehát kérem, hogy műcsarnokomat becses látogatásával megtisztelni, és a díszes és gondos választékról, izletes berendezésről és kiállításról, valamint a jutányos árakról magának meggyőződést szerezni méltóztassék. Midőn a fennebbi kérvonalozott vállalatom megnyitást újolag is becses figyelmébe ajánlani bátorokodnám, ezt azon reményben teszem, hogy nagybecsű megrendeléseivel mielőbb és minél gyakran megtisztelend, egyuttal azon bizelgő reménnyel is kecsgetvén magam, hogy pontos és lelkiismeretes ügyvitel által sikerlőnd jóindulattal bizalmat nemcsak megnyernem, hanem azt állandólag meg is őriznem.

Kolozsvár, szeptember-hó 1876.

Kiváló tisztelettel:

POLCZ ALBERT.

Sz. 391. — 1876.

(403)

(3—3)

Arverezési hirdetmény.

A naszódi központi iskolai alap bizottmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az italmérési jog 3 évre, az az 1877. január-hó 1-től egész 1879. december-hó 31-ig haszonbérbe adatk és pedig a bórói járásban 15,000 frt. és Karlbában (Ludvigsdorf) (Erdélyben) 1450 frt. felkiáltási árakkal. A nyilvános árverezés **1905 év október 25-kén d. e. 9 órakor**, a naszódi központi iskolai alap bizottmányi irodájában fog megtartatni, a mikor is e regale jogok, a többet ígérőknek fognak bérbe adatni.

Az erre vállalkozók írásbeli ajánlatokat is tehetnek az árverezés megkezdéséig, az előirt 10%-os bánatpénz letétele mellett, valamint azon nyilváníttással, hogy az árverezés feltételeit ismerik, s azoknak magokat alávetik.

A szóbeli árverezők hasonlóan 10%-os bánatpénzt kötelezetnek letenni. Az árverezési feltételek és más felvilágosítások, a naszódi iskolai bizottmányi irodájában kaphatók.

A naszódi központi iskolai bizottmánynak 1876. szeptember 17-kén tartott üléséből.

JÁNCO PETER, elnök.

MIHÁLKÁ TÓMA, titkár.

Szám 1045. — 1876.

(406)

(2—3)

Árlejtési hirdetmény.

A parajdi m. kir. Sóbányánál a géply-fogat és más fuvar szolgálatok 1.7. január 1-sőtől 1879. december 31-dikig magán vállalkozóknak lévő átengedendők, e czélból folyó évi **október 14-kén délelőtti 10 órakor**, a parajdi m. kir. Sóbányahivatali irodájában árlejtés fog tartatni, kikiáltási ár 100 Kilogramm után ugymint mostan volt, 1,375 kr. leend.

Bánatpénzül 100 o. é. frt. állapított meg, mely az árlejtés kezdetén minden hozzászóló által lefizetendő, ezenkívül mindenkitől 50 kros bélyeg.

Írásbeli ajánlatok is 50 kros bélyeggel és 100 frt. bánatpénzrel fölszerelten **október 13-kán délután 4 óráig** elfogadtnak, azonban ezek köllően lepecsételendők és kívül

„írásbeli ajánlat a parajdi géply-fogat bérlete ügyében“ fölirattal czimezendők, a parajdi m. kir. Sóbányahivatalhoz.

Árlejtési feltételek és a bérlet bővebb pontozatai mindennap megtekinthetők hivatalos órákban a parajdi Sóbányahivatali irodájában.

Parajd, 1876. szeptember 12-kén.

A m. kir. Sóbányahivataltól.

Haszonbéri hirdetés.

Az újonnan alakult Kolozsmegyébe kebelezett és báró Wesselényi Miklós tulajdonát képező mintegy **1500 catastralis hold területű kékési jászág**, az ahoz tartozó **veress-egyházi, nagy-devecseri, búzaí és apáthy rész jászágok**, királyi kisebb haszonvélteli jogokkal, szántó, kaszálló, erdő, szőlő és legelő helyiségekkel, valamint ezeken találtat minden gazdasági és lakó épületekkel együtt; **1877. év április 24-diktől kezdve hat egymásután következő évekre, haszonbérbe adandó.**

A feltételekről bővebben értekezhetni személyesen, vagy levél által, a tulajdonossal. Utolsó posta: **ZILAH. Nyírséd.**

(405)

(2—3)

(373)

(4—8)

TAUB KÁROLY rumburgi vászon- és fehérnemű-gyár-raktárának fiókja BUDAPESTEN

Hatvanutca, a magyarutóval szemben, alján mindenemű vásznat, asztalnamút, Chifont, parketát, csipke-függönyt, asztal- és ágytakarót, valamint minden e szakmába vágó cikket, különösen kész nőt-, férfi- és gyermek-féruárát.

Az árak szoliditása, a czéknél 19 éves fennállása óta eléggé ismeretes, tehát azok további felidősezésre fölöslegesen mutatkozok.

Az árak a legolcsóbbra szabvák s minden cikket számmal leírva láthatók. Teljes menyasszonyi kiállítások megrendelés szerint a leggyorsabban elkészíttetnek, s kézi valamint gépmunka és himzés a legnagyobb szorgalommal teljesíttetik, a mi pedig formát, izletes kiállítást és árat illet, minden méltányos követelésnek meg lesz felelv.

Arkimutatók kiváratra elkészíttetnek, s mint darabok a láttatnak vagy küldetnek.

Kivonat a nagy árjegyzékből. Rumburgi szövet-vászon, 42 méter (54 rőt), legnehezebb fajta a 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 36, 40, 45, 50, 55, 60—100 frt. a legfinomabb.

Hollandi vagy íróni vászon, 39 méter (50 rőt) 1/2 széles a 18, 20, 25, 28, 30, 33, 36, 40—60 frt. a legfinomabb.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott porenzáll és rézkádok melegfürdők, ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatású **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kútnó meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsival szállításról is van gondoskodva. (196) (13—*)

A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1875.

A Diána-fürdő igazgatósága.

(28)

Gummi és halhólyagból készült

Övszeret (Cottons) nívóvétel-titoktartás ígérte mellett, díszet-jár 2 rőtől 6 rőtig, küld J. N. Schneider gummi gyáros Bécsben, VII. Bezirk Stüftgasse Nr. 19.

(36—*)

Nehézkört

(nyilvánított) levél által győztes dr. Killisch kúriaegyes Nemadlian, Drezda (Sachsen) Edig 8000-nel többet készíthet

(336)

(5—8)

Cseplőgépeket

Egy kézi cseplőgép ára

100 frt. — franco Bécs.

Mayfarth F. és társa gépgyára Frankfurtban.

MOLL Seidlitz-pora.

Csak akkor valódi,

ha minden doboz csomagján a szőlő és az óksorosított czégnem van lenyomva. Bűntett bírósági ítéletek ismételt constatálják czégnem évdjegyem meghamisítását, ezért óva intem a közönséget az ilyen hamisítványok vásárlása ellen, minthogy azok csak károsra vannak számítv.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é. Valódi minőségben kapható X. sz. jelű csomagokban.

Francia borszesz sóval.

A legmegbízhatóbb önséglyző szere a enyved embiségnek minden belső és külső gynádásnál, a legtöbb betegség en, mindennemű sebesülések, fejt-, zül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfelek, úsz-, szemgyulladás, mindennemű bennulás és sérülés stb. stb. ellen.

Úvegekben használati utasítással együtt 30 kr. o. é. Valódi minőségben a -gal jelűt csakn.

Dorsch-halmai-zsírölaj

Krohn M. és Társai Bergenben (Norvégiában) Ezen halmai-zsírölaj zalmenyt, a keresdelemben előforduló, faj közt az egyedüli, mely orvosi célokra használat.

Ára egy lvekn használati utasítással együtt 1 frt. o. é. Valódi minőségben a -gal jelűt csakn.

MOLL A. Tuchlauben, nächst dem Izar, Wien.

Raktárak. Kolozsvárt: (x*) Valentini Ad. győztes. (x*) Wolff Ján. győztes. (x*) Dr. Hintz György, győztes. (x*) Székli Miks, győztes. Besztetvén. (x*) Lang Károly, győztes. Décsen. (x*) Krémer Samu Déván. (x*) Iglyel. győztes. Dics-Szent-Mártonban. (x*) Fischer Ede, győztes. Szebenben. (x*) Már K. győztes. (x*) Thalmyer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászseben. (x*) Reinhardt J. C. terdahelyett. (x*) Schimert F. győztes. Zalatna. (x*) Mihelyes S. győztes. S. győztes. (x*) Teutsch J. B. győztes.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

Ezen kiállítások győztesek használati utasítását minden cikkezhez mellékeltem, így közzé vannak a Bányai Literári Károly által Kolozsvárt kiadott és onnan megrendelhető Magyar-, Német- vagy Román kiadásban lévő Zsebkönyvek, ezen cím alatt A METER ÉS RÉGI METEREK KÖNYVE ÉRTHETŐ ÁTSZÁMÍTÁSA és a t. n. é. kiállításán a megfelelő árkiszámítás. — BOLT ÁRA 20 kr. o. é., melyet bérmentesen megkírdetik.

MAREK JÁNOS műkertész

(Hegyvölgyuteza 18 sz. Kolozsvártt.)

Ajánlja a n. érd közönség becses figyelmébe **gróf Moltke-féle** igen kútnó **FÖLDI-EPER** ültetvényeit. Minden egyes e nemű EPER súlya 20 — 25 gramm. Ára 100 darab ültetvénynek 8 frt., 50 darabnak 4 frt., 25 darabnak 2 frt.

Vidéki megrendelések posta-utánvétellel gyorsan és pontosan teljesíttetnek. (407) (1—3)